

FORSVARSBYGG

710561 - RYGGE RIVING OG SANERING

Miljøoppfølgingsplan

04.MAI 2026

Prosjektleder: Bjørn Vegard Løkstad

Kontaktperson miljø: Øystein Løvdal/Mette Kjerre (Multiconsult)

Oppfølging av miljøkravene: Denne planen skal påbegynnes når forprosjekt starter og oppdateres i detaljprosjektering og byggefase. Prosjektleder kvitterer i prosjektportalen at miljøoppfølgingsplan er oppdatert for hver prosjektfase

Rapportering: Oppgaven med å utarbeide, oppdatere og distribuere miljøoppfølgingsplanen er delegert:

Prosjektfase	Funksjon	Kontaktperson	E-post
Forprosjekt	PL	Bjørn Vegard Løkstad	bjorn.vegard.lokstad@forsvarsbygg.no
Detaljprosjektering	RIM	Øystein Løvdal/Mette Kjerre	oystein.lovdal@multiconsult.no / mette.kjerre@multiconsult.no
Utførelse	Ikke bestemt		

FORSVARSBYGG

Forsvarssektorens klima- og miljøstrategi

Forsvarssektoren overordnede strategiske målsettinger for klima og miljø er:

- * Forsvarssektoren reduserer sitt totale klimaavtrykk og negative miljøpåvirkning, og bidrar til et bærekraftig samfunn, både nasjonalt og internasjonalt.
- * Forsvarssektoren er forberedt og tilpasset klimaendringene.

Strategien har følgende ambisjoner:

- * Redusere energiforbruk og klimagassutslipp fra eiendom, bygg og anlegg, transport og operativ virksomhet.
- * Forebyggende arbeid, erstatning og utfasing av farlige stoffer skal bidra i arbeidet for et giftfritt miljø. Forurensning fra forsvarssektorens aktiviteter skal holdes på lavest mulig nivå.
- * Arealene forsvarssektoren benytter skal brukes og forvaltes slik at naturmiljø og -mangfold ivaretas. Kulturhistoriske verdier skal bevares, og festningene skal utvikles som bærekraftige destinasjoner.
- * Redusere ressursforbruk og negativ klima- og miljøpåvirkning, gjennom omlegging til en sirkulær økonomi og bevisst bruk av anskaffelser.
- * Tilpasse virksomheten til et endret klima. Forsvarssektoren skal forstå konsekvensene av klimaendringer og samfunnets klimatiltak, slik at vi kan forberede og tilpasse operasjoner, EBA, materiell og beredskap til fremtidens klima og trusselbilde.

Prosjektets miljømål

Prosjektets miljømål skal støtte opp under Forsvarssektorens klima- og miljøstrategi og bidra at strategien oppfylles.

Prosjektets generelle målsetninger er:

- * Høy grad av sortering av rivematerialer og ingen spredning av helse- og miljøfarlige stoffer
- * gjennomføre prosjektet uten skader på ytre miljø

Lokale føringer og krav

Arbeidet skal koordineres med annen aktivitet og det skal være tett dialog med leiransvarlig.

Bevaring av trær?

ID	Tema	Krav	Dokumentasjon	Henvisning til lovkrav og føringer	Ansvarlig eller delegert ansvar	Lesningsbeskrivelse og oppfølging	Begrunnes om kravet ligger eller ikke er relevant	Sist oppdatert	Status for-prosjekt	Status prosjektering	Status utførelses fase
1	MILJØBEDELSE										
1.1	Miljøkoordinator	Entreprenør skal nøytrig resurs til prosjektet som får ansvar for og myndighet til å følge opp prosjektets miljøl og krav. Miljøkoordinator skal ha tilstrekkelig kompetanse til å ivareta samordningen av arbeider med å følge opp prosjektets miljøl og krav.	Resursen skal navngis i anbudsgrunnlaget.	Forvarssektorens klima- og miljøstrategi	Entreprenør	Kravet blir gjeldende når entreprenør blir valgt. Dette er et krav i utlysningen (legges ved i konkurranse dokumentet). Skal være prosjektets kontaktperson opp mot oppfylles av miljølkrav i prosjektet. Det blir i statusmeter.			Ikke relevant	Ikke relevant	Relevant
2	BYGGEPLASS OG UTEMOMRÅDER										
2.1	Fornybar energi for anleggs- og brakerigg	Fornybare energikilder skal benyttes for anleggs- og brakerigg. Mineralolje og fossil gass kan ikke benyttes til oppvarming. Elektrisitetsforbruk til anleggs- og brakerigg skal så langt det er praktisk mulig bli dekket av eksisterende nett.	Befaring fra byggherre på byggeplass og bygghemmer. Kontrolleres bygghemmer og dokumenteres i referat.	Forskrift om forbud mot bruk av mineralolje til oppvarming av bygninger. TEK17 § 9-1. Generelle krav til ytre miljøl	Entreprenør	Antatt god kapasitet til å få koblet opp anlegg/brakerigg til strømmet. Ikke akseptert hvor riggen skal stå.			Ikke relevant	Ikke relevant	Relevant
2.2	Bruk av biobrennstoff på byggeplass	Byggeplassen skal være fossilfri. Biobrennstoff til anleggsmaskiner skal komme fra en sertifisert bærekraftig kilde i henhold til produktforskriften kapittel 3 § 3-5 til § 3-9, tilfredsstille EN 15940	Dokumentasjon fra omsetter som dokumenterer at kulturen til bærekraftig produksjon og omsetning er oppfylt.	Opplysningsvesenetsloven § 16. Forskrift om byggeplasser, TEK17 § 9-1. Generelle krav til ytre miljøl	Entreprenør	Det skal benyttes biobrennstoff på anleggsmaskiner som ikke er elektriske. Det skal dokumenteres at biobrennstoff kommer fra en sertifisert bærekraftig kilde.			Ikke relevant	Ikke relevant	Relevant
2.3	Forbygging drivstoff- og ojesøl	Lagring og påfylling av olje, drivstoff og kjemikalier skal skje på en sikker måte, slik at drivstoff- og ojesøl ikke oppstår. Det skal ikke foregå påfylling nærmere enn 10 m fra overvannskum. Tanker skal sikres mot påkjørsel.	Entreprenøren skal gjennomføre jevnlig kontroll. Gjøre i forbindelse med vernerunder. Protokoll fra kontrollen skal være tilgjengelig for byggherre.	Forskrift om trafikkregler § 16. Retningslinjer for støy T-142/2021, TEK17 § 9-1. Generelle krav til ytre miljøl	Entreprenør	Det må være bevissthet rundt påfylling av drivstoff og plassering av drivstofftanker. Det skal være absorpsjonsutstyr tilgjengelig for oppsamling ved søl/lekkasje. Det skal sikres at det ikke ledes forurensning til tilgrensende arealer og/eller overvannskum.			Ikke relevant	Ikke relevant	Relevant
2.4	Støy og tomgangskjøring	Entreprenør skal overholde grenseverdier for støy og systemer. Unnødvig tomgangskjøring skal ikke forekomme. Entreprenør skal varsle byggherren ved planlagt støyende arbeid, samt ved uønskede hendelser med støyoverskridelser.	Befaring fra byggherre på byggeplass og bygghemmer. Kontrolleres bygghemmer og dokumenteres i referat.	Forskrift om trafikkregler § 16. Retningslinjer for støy T-142/2021, TEK17 § 9-1. Generelle krav til ytre miljøl	Entreprenør	Det skal være kommunikasjon med relevant person på eieren for å varsle om særlig støyende arbeider i god tid. Dette følges opp i anleggsfasen.			Ikke relevant	Ikke relevant	Relevant
2.5	Bevaring biologisk mangfold, naturmiljø og kulturminner	Undersøke i kartgrunnlag om bygging/tillat berører eller ligger i nærheten til: vernetområder, tuende arter og naturtyper (herunder fredede arter, prioriterte arter og utvalgte naturtyper), vassdrag og kantsoner til vassdrag. - Vurdere om kunnskapgrunnlaget er godt nok (jf. naturmangfoldloven), og vurdere hvilke hensyn som må tas for å unngå naturforringelse. - Gjennomføre søk i kartgrunnlag etter historisk forurensning eller ammunisjon. - Gjennomføre også søk i kartgrunnlag etter kulturhistoriske verdier som kan komme i konflikt med utbygging. - Konsultere leirplan for å vurdere at prosjektet oppfyller forutsetningene om klimavennlige transportløsninger, klimatilpassning, økt naturmangfold og muligheter for egenprodusert energi.	Vurdering/rapport som avdekker eventuelle konflikter med naturmiljø og kulturminner og historisk forurensning.	Naturmangfoldloven, FNs naturavtale, Forvarssektorens klima- og miljøstrategi, Kulturminneloven, TEK17 § 9-1. Generelle krav til ytre miljøl	Forvarsbygg	Det er avklart med ansvarlig med kulturminner hos Forvarsbygg at det ikke er mistanke om kulturminner som må hensyntas. Det er kjent at det er svært mye fremmedarter på bygge, særlig parkslirekne, lupiner og kanadagullris. Det må tas en befaring for kartlegging av fremmede arter før oppstart for å avklare omfanget innenfor tilaksområdene. Eventuelle forekomster skal merkes slik at disse kan unngås eller fjernes. Trær skal bevares så langt dette er mulig. Da må man også ta hensyn til trærnes rotsone ved å ikke kjøre over røtter, lagre tungt oppå røtter eller grave i rotsonen på treet. Imidlertid Forvarsbyggs sin veileder for arbeid nær trær er klar vises det til Oslo kommunes veileder. Veiledere og instruksjoner for arbeid med trær - Trær i Oslo - Oslo kommune			Relevant	Relevant	Relevant
2.6	Bevaring biologisk mangfold, naturmiljø og kulturminner	Det skal ikke forekomme spredning av fremmede arter.	Dokumentasjon på masser.	Naturmangfoldloven, FNs naturavtale, Forvarssektorens klima- og miljøstrategi, Kulturminneloven, TEK17 § 9-1. Generelle krav til ytre miljøl	Entreprenør	Det er mye fremmede arter på bygge, særlig mye parkslirekne samt lupiner og kanadagullris. Arbeidet skal ikke starte opp før byggherren har gjennomført en befaring for å kontrollere forekomster innenfor tilaksområdene. Eventuelle funn skal merkes og om disse ikke kan unngås skal de fjernes før oppstart. Dette skal også gjennomføres i oppstartsmøte. Alle maskiner skal være grundig rengjort og frie for masser, fra og planterester før de transporteres inn i tilaksområdet, for de flyttes innad innenfor tilaksområdet og før de flyttes ut av tilaksområdet. Ved behov for innkjøring av masser skal det dokumenteres at disse er rene og uten mistanke om fremmede arter. Treneska langs veien bak bygg 0158 og 0159 skal ikke berøres (med mindre det er umulig å unngå). Trenes rotsone skal hensyntas ved å ikke kjøre over røtter, lagre tungt oppå røtter eller grave i rotsonen på treet. Det vises til Oslo kommunes veileder. Veiledere og instruksjoner for arbeid med trær - Trær i Oslo - Oslo kommune. Følges opp i anleggsfasen.			Ikke relevant	Ikke relevant	Relevant
3	MILJØKARTLEGGING, BRUKERBER, ANVALL										
3.1	Miljø og områdes kartlegging	Miljøkartleggingsrapporter skal være godt kjent og etterlevert..	Dokumentasjon på godkjenning fra Arbeidskontrollen for arbeidsanvisning.	TEK 17 § 9-7. Kartlegging av areal.	Entreprenør	Miljøkartleggingsrapporter skal være kjent og gjennomgått med alle involverte før oppstart. Firma som skal gjennomføre arbeidsanvisning skal ha godkjenning av Arbeidskontrollen. Alle som skal utføre arbeid i prosjektet skal ha gjennomført grønt kurs i regi av Forvarsbygg ved oppstart før arbeidene starter opp.			Ikke relevant	Ikke relevant	Relevant

ID	Tema	Krav	Dokumentasjon	Henvisning til lovkrav og føringer	Ansvarlig eller delegert ansvar	Løsningsbeskrivelse og oppfølging	Begrunnes om kravet utgår eller ikke er relevant	Sist oppdatert	Status for-prosjekt	Status prosjekt ering	Status utførelses fase
3.2	Rivemasser Avfallshåndtering Sorteringsgrad	Begrunningsmateriale som inneholder helse og miljøfarlige stoffer skal håndteres i henhold til forskrift, deklarerer og leveres til godkjent deponi for denne type avfall. Det skal oppnås en utsorteringsgrad på minimum 90 % på vektbasis for avfall. Sortering tilpasses lokale mottaksmuligheter.	Det skal utarbeides avfallsplan før oppstart som skal følges opp og oppdateres med faktiske mengder levert avfall. Avfallsrapporter og veiledder skal være tilgjengelig som dokumentasjon for alt levert avfall.	TEK17 § 9-8 Avfallsortering, § 9-9 Sluttrapport for faktisk disponering av avfall og § 9-16 Avfallsplan Forurensningsforskriften/ TEK17 § 9-2 Helse- og miljøfarlige stoffer	Entreprenør	Entreprenør utarbeider og oppdaterer avfallsplan og leverer veiledder for alt levert avfall og dokumentasjon på at avfallet er levert til godkjent mottak for de aktuelle avfallsfraksjonene. Plassering av containere avklares med Byggherren. Det skal sikres at rivematerialer med innhold av helse- og miljøfarlige stoffer ikke blir liggende på terreng, men legges direkte i containere for å hindre spredning av helse og miljøfarlige stoffer. Det skal gjennomføres støvdempende tiltak.			Ikke relevant	Ikke relevant	Relevant
4	UTSLIPP TIL VANN, JORD OG LUFT					Fortløpende vurdering av sorteringsgrad følges opp i anleggsfasen.					
4.1	Hindring av avrenning av løst og partikulært materiale	Entreprenøren skal sørge for at det ikke skjer avrenning av løst og partikulært materiale fra byggeplass til overvannsluk.	Plan for tiltak. Bildestokumentasjon.	Forurensningsloven § 7	Entreprenør	Det skal sikres at avrenning fra nivarbeidene som følge av nedbør ikke ledes til overvannsinett eller ut i tilgrensende arealer/veier, følges opp fortidpende i byggefasen.			Ikke relevant	Ikke relevant	Relevant